

19.12.2017

Asia/6

§ 344

Sosiaali- ja terveystoimialan vuoden 2018 käyttösunnitelma

HEL 2017-012921 T 02 02 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti hyväksyä esittelijän ehdotuksesta poikkeavan, liitteenä 1 olevan vuoden 2018 käyttösunnitelman ja palvelukokonaisuuksien tulosbudjettien ulkoiset toimintamenot (ilman pois-toja) sekä tulot esityksen mukaisesti seuraavasti:

Palvelukokonaisuus (1000€)	Menot	Tulot
Perhe- ja sosiaalipalvelut	373 074	23 510
Terveys- ja päihdepalvelut	315 198	32 330
Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut	463 371	89 760
Hallinto- ja tukipalvelut	192 367	6 462

Edellä kuvatut palvelukokonaisuuskohtaiset tulosbudjetit koskevat talousarviokohtaa 5 10 01 Sosiaali- ja terveystoimialan palvelut. Muiden talousarviokohtien osalta (toimeentulotuki, vastaanottokeskukset ja valtion korvaamat maahanmuuttopalvelut, HUS, Apotti ja Sote-maakuntaudistus) kaupunginvaltuusto on jo päättänyt loppusummista hyväksyessään vuoden 2018 talousarvion. Kaikkien talousarviokohtien vuoden 2018 toimintamenot sekä kaupunginhallituksen 30.10.2017 myöntämän 21 milj. euron lisämäärärahan kohdennukset ovat tämän esityksen liitteinä.

Samalla sosiaali- ja terveyslautakunta valtuutti sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtajan päättämään talousarviokohtaan 5 10 01 Sosiaali- ja terveystoimialan palvelut, palvelukokonaisuuksien välisistä määrärahasiirroista tarvittaessa.

Käsittely

Talous- ja suunnittelupäällikkö Sampo Pajari ja vastaava taloussuunnittelija Mikael Karell olivat kutsuttuina asiantuntijoina läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Puheenjohtaja Sanna Vesikansa: Tehdään lisämäärärahan kohdennusta koskevaan liitteeseen seuraavat muutokset: Lastensuojelun laitoshoidon kustannuspaineiden kattamiseen 1,3 milj. euroa ja lastensuoje-

lun avohuollon ja erityisen tuen tarpeessa olevien perheiden tukemiseen 1,3 miljoonaa euroa. Lisäys otetaan kohdistamattomista lisämäärärahoista.

Lisäksi tehdään esitettyyn sosiaali- ja terveystoimialan vuoden 2018 käyttösuunnitelmaan seuraavat muutokset:

Kohdan "Uudistamme palvelujamme kokonaisvaltaisesti" viidennen kappaleen loppuun lisätään virke: "Monisairaille, paljon palveluja tarvitseville asiakkaille osoitetaan vastuuhenkilö (asiakasvastaava), joka koordinoi asiakkaan kokonaisuhoitoa ja tukee asiakkaan omahoitoa."

Kohdan "Uudistamme palvelujamme kokonaisvaltaisesti" toiseksi viimeisen kappaleen loppuun lisätään virke: "Päivystysten yhdistymisessä kiinnitetään erityistä huomiota vaihtuviin potilastietojärjestelmiin liittyvään toiminnan jatkuvuusriskiin sekä tähän liittyviin henkilöstön koulutustarpeisiin."

Kohdan "Uudistamme palvelujamme kokonaisvaltaisesti" neljännen kappaleen toiseksi viimeiseksi virkkeeksi lisätään "Laajennettujen aukioloaikojen käyttöä seurataan ja niiden toimivuutta asiakkaiden ja henkilökunnan näkökulmasta selvitetään mm. sopivimpien kellonaikojen varmistamiseksi." Tämä lisäys siksi, että erityisesti neuvolatoiminnasta on tullut palautetta, että ajankohta 7–7.30 tai kovin myöhäinen ilta-aika ovat tosiasiallisesti hankalia sekä asiakkaille että henkilökunnalle. Näin ollen sopivien täsmällisten aukioloaikojen löytäminen saattaa edellyttää vielä lisäarvioita.

Kohdan "Vahvistamme lasten, nuorten ja lapsiperheiden perustason palveluja" lisätään seuraavat tekstit:

Vahvistamme lastensuojelussa ennalta ehkäisevää työtä lastensuojeluasiakkaiden määrän vähentämiseksi sitovien tavoitteiden mukaisesti. Ohjaamme resursseja erityistä tukea tarvitsevien lasten tukeen, nuorten ohjaavaan sosiaalityöhön, lastenneuvoloiden vahvistamiseen positiivisen erityiskohtelun (PD) kriteereiden mukaisesti sekä lasten ja nuorten matalan kynnyksen mielenterveyspalveluiden kehittämiseen.

Lautakunnalle raportoidaan ennen talousarvioehdotusta huhtikuun loppuun mennessä lastensuojelun keskeisten tunnuslukujen muutoksia (minimi- ja maksimiarvoina keskiarvojen lisäksi, mm. sosiaalihuoltolain mukaisten tukitoimien, lastensuojeluilmoitusten, sijoitusten ja lastensuojelun asiakasmäärien sekä henkilöstön kehitystä) sekä tuodaan suunnitelma lastensuojelun työntekijöiden työolosuhteiden kehittämistä.

Kohdan "Vahvistamme lasten, nuorten ja lapsiperheiden perustason palveluja" ensimmäisen kappaleen ensimmäisen virkkeen perään lisätään virke: Tässä yhteydessä käytetään hyväksi Itäkadun perhekeskuspilotin kokemuksia ja varmistetaan niiden huomioon ottaminen jatko-suunnittelussa.

Kohdan "Vahvistamme lasten, nuorten ja lapsiperheiden perustason palveluja" toisen kappaleen toista virkettä muokataan siten, että se kuuluu seuraavasti: Kehitämme myös lasten ja nuorten matalan kynnyksen mielenterveyspalveluja yhteistyössä HUS:n sekä kasvatuksen ja oppilashuollon kanssa ja varhaisempaa hoidon tarpeen arviointia uudistaessamme palvelujamme.

Kohdan "Edistämme helsinkiläisten terveyttä ja hyvinvointia" toiseksi kappaleeksi lisätään:
Edistämme ja tuemme omaishoitoa yhtenä mahdollisuutena monipuolisessa palveluvalikoimassamme.

Kohdan "Edistämme helsinkiläisten terveyttä ja hyvinvointia" toiseksi kappaleeksi lisätään:
Tuemme vammaisten ja heidän perheidensä elämää siten, että se on omiaan vahvistamaan yhdenvertaisuutta ja osallisuutta kaupungissamme ja yhteiskunnassa yleensä.

Kohdan "Edistämme asukkaiden mielenterveyttä, toimijuutta ja päih-teettömyyttä" viimeisen kappaleen lisätään loppuun lisätään uusi lause: Madallamme kynnystä hakeutua mielenterveyspalveluihin.

Luvun 3 Turvataan kestävä kasvu lopussa esitettyihin sitovien toiminnallisten tavoitteiden seurantaan tehdään seuraava muutos: Psykiatriassa avohoidossa olevien potilaiden sairaalahoitopäivien lisäksi seurataan viimeisen 12kk aikana toista tai useammatta kertaa sairaalahoitoon hakeutuvien (eli sairaalahoitoon palautuvien) avohoitopotilaiden määrää ja pyritään siihen, ettei se kasva.

Kohdan "Vahvistamme ikääntyneiden toimintakykyä ja osallisuutta" toisen kappaleen jälkeen lisätään uusi kappale: Helsingin kaupunginvaltuusto linjasi budjettipäätöksessään, että jokaiselle vanhukselle voidaan taata hänelle sopivin hoitomuoto. Tuodaan lautakunnalle selvitys huhtikuun 2018 loppuun mennessä, miten esimerkiksi HELppiSeniöri on tukenut ja kehittänyt omaishoitoa ja kotihoitoa sekä edistänyt ympärivuorokautiseen hoitoon pääsyä niille ikäihmisille, jotka sitä tarvitsevat.

Kohdan "Vahvistamme ikääntyneiden toimintakykyä ja osallisuutta" neljännen kappaleen loppuun lisätään: Jatkamme sotaveteraanien tuettua kotona kuntoutumista (TuKo).

19.12.2017

Luvun 6 sote-uudistusta käsittelevän toisen kappaleen loppuun lisätään: Muutosjohtamisessa kiinnitetään erityistä huomiota henkilöstön asemaan sekä palvelujärjestelmässä tapahtuvan sote-ammattilaisten koulutuksen jatkuvuuden turvaamiseen.

Kannattaja: Jäsen Sami Heistaro

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi vastaehdotuksen 1 yksimielisesti ilman äänestystä.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sampo Pajari, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sosiaali- ja terveystoimialan vuoden 2018 käyttösuunnitelma (sosiaali- ja terveyslautakunnan hyväksymä 19.12.2017)
- 2 Sosiaali- ja terveystoimialan vuoden 2018 käyttösuunnitelma (korjattu 14.12.2017)
- 3 Käyttösuunnitelman liite 1 Tulosbudjetit talousarviokohdittain (korjattu 14.12.2017)
- 4 Käyttösuunnitelman liite 2 Lisämäärärahan kohdennukset (sosiaali- ja terveyslautakunnan hyväksymä 19.12.2017)
- 5 Käyttösuunnitelman liite 2 Lisämäärärahan kohdennukset
- 6 Käyttösuunnitelman liite 3 Laki- ja työnjaon muutokset

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää hyväksyä liitteenä 1 olevan vuoden 2018 käyttösuunnitelman ja palvelukokonaisuuksien tulosbudjettien ulkoiset toimintamenot (ilman poistoja) sekä tulot esityksen mukaisesti seuraavasti:

Palvelukokonaisuus (1000€)	Menot	Tulot
Perhe- ja sosiaalipalvelut	373 074	23 510
Terveys- ja päihdepalvelut	315 198	32 330
Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut	463 371	89 760
Hallinto- ja tukipalvelut	192 367	6 462

19.12.2017

Edellä kuvatut palvelukokonaisuuskohtaiset tulosbudjetit koskevat talousarviokohtaa 5 10 01 Sosiaali- ja terveyspalvelut. Muiden talousarviokohtien osalta (toimeentulotuki, vastaanottokeskukset ja valtion korvaamat maahanmuuttopalvelut, HUS, Apotti ja Sote-maakuntaudistus) kaupunginvaltuusto on jo päättänyt loppusummista hyväksyessään vuoden 2018 talousarvion. Kaikkien talousarviokohtien vuoden 2018 toimintamenot sekä kaupunginhallituksen 30.10.2017 myöntämän 21 milj. euron lisämäärärahan kohdennukset ovat tämän esityksen liitteinä.

Samalla sosiaali- ja terveyslautakunta valtuuttaa sosiaali- ja terveystoimen toimialajohtajan päättämään talousarviokohdan 5 10 01 Sosiaali- ja terveyspalvelut, palvelukokonaisuuksien välisistä määrärahasiirroista tarvittaessa.

Esittelijän perustelut

Talous- ja suunnittelupäällikkö Sampo Pajari ja vastaava suunnittelija Mikael Karell ovat kutsuttuina asiantuntijoina läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Talousarvion noudattamisohjeiden mukaan toimintavuotta koskevat suunnitelmat on tarkistettava vastaamaan talousarviossa hyväksytyjä määrärahoja ja varmistettava, että sitovat tavoitteet saavutetaan käytävissä olevin määrärahoihin. Sosiaali- ja terveystoimen vuoden 2018 käyttösuunnitelma ja tulosbudjetit on laadittu kaupunginvaltuuston 29.11.2017 hyväksymään talousarvioon.

Kaupunginvaltuuston hyväksymä sosiaali- ja terveystoimen vuoden 2018 talousarvio on seuraava:

5 10 Sosiaali- ja terveystoimi
(1000€)

Menot	2 060 580
Tulot	192 439

Talousarviokohdittain menot ja tulot jakautuvat seuraavasti:

5 10 01 Sosiaali- ja terveyspalvelut
(1000€)

Menot	1 453 602
Tulot	164 571

5 10 02 Toimeentulotuki (1000€)

Menot	20 500
-------	--------

19.12.2017

Asia/6

Tulot	9 402
-------	-------

5 10 03 Vastaanottokeskukset ja valtion korvaamat maahanmuuttopalvelut (1000€)

Menot	14 467
-------	--------

Tulot	15 167
-------	--------

5 10 04 Apotti ja Sote-maakuntaudistus (1000€)

Menot	6 307
-------	-------

Tulot	3 299
-------	-------

5 10 06 Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri (1000€)

Menot	565 704
-------	---------

8 05 05 Irtaimen omaisuuden hankinnat (1000€)

Menot	10 650
-------	--------

Kaupunginvaltuuston 29.11.2017 hyväksymässä talousarviossa on huomioitu kilpailukyky sopimuksen vaikutukset sekä päivitetty asukaslukea ja kustannustasoa koskevat arviot.

Kaupunginvaltuuston talousarviossa on huomioitu kaupunginhallituksen 30.10.2017 myöntämä 21 milj. euron lisämääräraha sosiaali- ja terveystaloukselle. Kaupunginhallituksen päätöksen mukaan se kohdennetaan ikäihmisten kotona asumisen palveluiden kehittämiseen, lasten ja nuorten matalan kynnyksen mielenterveystyön kehittämiseen, tarvepohjaisen lisäresursoinnin (PD eli positiivinen diskriminaatio) käynnistämiseen, neuvoloiden ja koulujen oppilasterveydenhuollon mitoitusten vahvistamiseen sekä lastensuojeluun ja perheneuvoloiden jonojen purkamiseen. Lisämäärärahalla vahvistetaan lisäksi kaupunginhallituksen linjauksen mukaan omaishoidon tukea, vammaispalveluja ja jalkautuvaa sosiaalityötä sekä kehitetään mielenterveys- ja terveystalouksia.

Kaupunginhallituksen myöntämästä 21 milj. euron lisämäärärahasta on jätetty n. 5,0 milj. euroa odottamattomia tarpeita varten toimialajohtajan

19.12.2017

myöhemmin kohdennettavaksi. Kaupunginkanslian ohjeiden mukaisesti toimialajohtajan budjetti sisältää myös tulospalkkiomäärärahan (noin 10 milj. euroa).

Sosiaali- ja terveystoimialan käyttösuunnitelma on tämän esityslistan tämän asian liitteenä 1. Toimialan tulosbudjetit ovat liitteenä 2 ja kaupunginhallituksen myöntämä 21 milj. euron lisämäärärahan kohdennukset liitteenä 3. Lisäksi sosiaali- ja terveystoimen toimintaan vaikuttavat lakimuutokset ja työnjaon muutokset ovat liitteenä 4.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Kaupunginvaltuuston hyväksymät sosiaali- ja terveystoimea sitovat toiminnalliset tavoitteet pohjautuvat sosiaali- ja terveyslautakunnan 29.8.2017 hyväksymään talousarvioehdotukseen. Sitovien toiminnallisten tavoitteiden ennuste raportoidaan virallisen toiminnan, henkilöstön ja talouden ennusteen yhteydessä neljä kertaa vuodessa. Sitovat tavoitteet ovat seuraavat:

Sosiaali- ja terveyspalvelut

Erityistä tukea tarvitsevien lasten palveluja lisätään ja kehitetään peruspalveluissa ja lastensuojeluasiakkaiden määrä vähenee vuoteen 2017 verrattuna.

Aikuissosiaalityön palvelutarpeen arviointien määrä kasvaa 20 % suhteessa asiakasmäärään vuoteen 2017 verrattuna.

Kehitysvammaisten asumispalveluissa itsenäisesti asuvien osuus kasvaa 2 %-yksikköä vuoteen 2017 verrattuna.

Asiakas pääsee lääkärin kiireettömälle vastaanotolle keskimäärin 10 vuorokauden sisällä (T3< 10 vrk eli kolmas vapaa ajanvarausaika kalenteripäivissä, odotusaikojen mediaani).

Asiakas pääsee hammaslääkärin kiireettömälle vastaanotolle alle kolmessa kuukaudessa (T3< 90 vrk eli kolmas vapaa ajanvarausaika kalenteripäivissä, odotusaikojen mediaani).

Psykiatrisessa avohoidossa olevien potilaiden sairaalapäivien määrä vähenee vuoteen 2017 verrattuna avohoidon laadullisella kehittämisellä ja sen eri muotoja vahvistamalla.

Kotona asumista tuetaan palveluita vahvistamalla niin, että kotona asuvien osuus 75 vuotta täyttäneistä nousee vuoteen 2017 verrattuna.

Laitoshoidossa olevien osuus 75 vuotta täyttäneistä laskee ja palveluasumisessa olevien osuus nousee vuoteen 2017 verrattuna.

Sähköinen asiointi kasvaa vähintään 20 % vuoteen 2017 verrattuna.

Asiakaskokemus paranee terveysasemilla ja kotihoidossa vuoteen 2017 verrattuna.

Toimeentulotuki

Ehkäisevän toimeentulotuen budjetista kohdennetaan ehkäisevänä tukena vähintään 45% lapsiperheille.

Käyttösuunnitelman rakenne

Sosiaali- ja terveystoimialan käyttösuunnitelma jakautuu toimialan erityspiirteet huomioiden viiteen kaupunkistrategiaa mukailevaan osioon: maailman toimivin kaupunki, kestävä kasvun turvaaminen, palveluja uudistamalla kilpailukykyiset palvelut, vastuullista taloudenpitoa ja sote-maakuntaan valmistautuminen.

Sosiaali- ja terveystoimen vuoden 2018 keskeiset painopisteet ovat palvelujen uudistaminen perhekeskus-, terveys- ja hyvinvointikeskus- ja monipuolinen palvelukeskustoimintamallien mukaisesti, uusien toimintamallien laajentaminen ja vakiinnuttaminen, digitaalisten palvelujen ja sähköisten palvelujen lisääminen sekä Apotin käyttöönottoon valmistautuminen ja sote-maakuntavalmisteluun osallistuminen.

Keskiössä ovat myös asiakasosallisuuden vahvistaminen sekä eri väestöryhmien hyvinvoinnin edistäminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen.

Käyttösuunnitelman laadintaprosessi

Käyttösuunnitelmaa ja tulosbudjetteja on käsitelty toimialan johtoryhmässä 20.11. ja 4.12.2017, järjestöneuvottelukunnassa 22.11.2017 sekä toimialan henkilöstötoimikunnassa 11.12.2017.

Toimiala tulee laatimaan ja esittelemään lautakunnalle ensimmäisen ennusteensa helmikuun lopun tilanteesta maaliskuussa 2018. Ennusteiden yhteydessä kuvataan myös ennusteen johdosta aiheutuvat toimenpiteet.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Käyttösuunnitelmassa korostetaan asiakasosallisuutta sekä asiakastarpeita paremmin vastaavien palvelujen kehittämistä. Asiakkaan roolia ja osallisuutta omassa palvelussaan vahvistetaan. Moniammatillisia, integroituja, omahoitoa lisääviä, jalkautuvia, kotiin ja asiakkaan omaan toimintaympäristöön vietäviä palveluja sekä sähköisiä palveluja uudistetaan.

19.12.2017

Palvelujen saatavuutta parannetaan kehittämällä ja laajentamalla toimintamalleja, jotka nopeuttavat palveluun ja hoitoon pääsyä. Sähköisten palvelujen ja digitalisaation avulla mahdollistetaan ja tuetaan itsehoitoa ja näin vapautetaan voimavaroja enemmän palveluja tarvitseville.

Matalan kynnyksen palvelut ja asiakkaan omaan toimintaympäristöön vietävät palvelut ovat keskeisiä terveys- ja hyvinvointierojen kaventamisessa.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sampo Pajari, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sosiaali- ja terveystoimialan vuoden 2018 käyttösuunnitelma (korjattu 14.12.2017)
- 2 Käyttösuunnitelman liite 1 Tulosbudjetit talousarviokohdittain (korjattu 14.12.2017)
- 3 Käyttösuunnitelman liite 2 Lisämäärärahan kohdennukset
- 4 Käyttösuunnitelman liite 3 Laki- ja työnjaon muutokset

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 12.12.2017 § 329

HEL 2017-012921 T 02 02 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

12.12.2017 Pöydälle

Talous- ja suunnittelupäällikkö Sampo Pajari ja vastaava taloussuunnittelija Mikael Karell olivat kutsuttuina asiantuntijoina läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Puheenjohtaja Sanna Vesikansa pyysi asian pöydälle.

Esittelijä

19.12.2017

Asia/6

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sampo Pajari, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi